

Dictamen núm. 8/2011, relatiu al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 14 de febrer de 2011 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, relativa al Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears.

Segon. El dia 16 de febrer s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa i la FELIB.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Còpia de la memòria justificativa, sobre la proposta del decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears.
2. Còpia de la Resolució de la consellera de Comerç, Indústria i Energia, per la qual s'acorda l'inici del procediment d'elaboració de la proposta del decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears.
3. Còpia de l'informe previ del servei jurídic.

Informació pública

4. Comunicació de la proposta de decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears, a entitats relacionades amb el sector de comerç.
5. Al·legacions a la proposta de decret.
6. Contestació a les al·legacions presentades.
7. Còpia dels escrits remesos als consells insulars.
8. Escrits de tràmit d'audiència a les conselleries perquè puguin formular les observacions pertinents.
9. Escrits de contestació de les conselleries.
10. Escrits de contestació dels suggeriments de les conselleries.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan aprova, finalment, el dictamen el dia 22 de març de 2011.

II. Contingut del Projecte de decret

El projecte de decret tramés per dictamen comença amb l'exposició dels motius que han dut a l'elaboració d'aquesta norma. A continuació, la part dispositiva està estructurada en cinc capítols amb un total de 25 articles, i la part final consta de 3 disposicions addicionals, 3 disposicions transitòries, i dues de finals. Finalment, s'han incorporat dos annexos.

I. Així doncs, aquest projecte de decret neix en compliment de la disposició final primera de la Llei 11/2001, de 15 de juny d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears. L'exposició de motius s'estructura en tres apartats. En el primer, explica quina és la situació normativa en matèria de comerç i perquè és necessària la seva regulació, justificant-la en la importància del sector comercial per al producte interior brut de les Illes Balears i en atenció a la incidència dels processos de concentració del comerç d'alimentació, de l'aparició de les cadenes i agrupacions comercials, de la consolidació dels supermercats i la instal·lació de grans superfícies de venda, i la introducció de nous sistemes de venda telemàtica o a domicili.

En el segon apartat reproduïx l'article 30.42 de l'Estatut d'autonomia, relatiu a les competències de la Comunitat Autònoma en matèria de comerç interior i recorda que, segons l'article 109, es competència de la Comunitat Autònoma

el desplegament i l'execució del dret comunitari d'acord amb les seves competències.

Per tant, continua, en aplicació del principi de jerarquia normativa, la competència d'aquest projecte de decret ha de posar-se en relació amb la Directiva 2006/123/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre, relativa als serveis en el mercat interior, transposada en matèria de comerç a les Illes Balears mitjançant la Llei de les Illes Balears 8/2009, de 16 de desembre, els preceptes bàsics de la Llei de l'Estat 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés de les activitats de serveis i el seu exercici, de la Llei de l'Estat 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a l'adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, de la Llei de l'Estat 1/2010, d'1 de març, de reforma de la Llei 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç minorista i del Reial decret 199/2010, de 26 de febrer, pel qual es regula l'exercici de la venda ambulants o no sedentària.

A continuació fa un repàs als recursos d'inconstitucionalitat que encara estan pendents de sentència, en matèria de comerç interior.

El tercer apartat fa una exposició del contingut del decret.

II. La part dispositiva consta de cinc capítols, amb un total de 25 articles:

Capítol I, articles 1 a 5, regula l'objecte, el concepte d'activitat comercial, la venda directa de productes agraris, ramaders o agropecuaris, la venda en establiments turístics, la informació dels drets lingüístics dels consumidors i la llicència autonòmica de gran establiment comercial.

L'objecte d'aquest decret és desplegar la Llei 11/2001, per coadjuvar en l'ordenació i la millora de les estructures comercials de les Illes Balears. L'article 4 disposa que els establiments comercials han d'informar els consumidors dels seus drets lingüístics i que tots els documents d'oferta de serveis han d'estar redactats, al menys en català. I passa a definir què s'ha d'entendre per document d'oferta de serveis.

Capítol II, recull en l'article 6 la limitació dels diumenges o festius sense activitat comercial. I disposa que en el cas que se succeeixin 3 o més diumenges i/o festius, estatals o autonòmics, de manera consecutiva, un d'aquests haurà de formar part del calendari dels vuit dies d'obertura autoritzada.

El capítol III contempla les modalitats de venda en els articles 7 a 14. Entre aquestes trobam les vendes en promoció o oferta, vendes amb obsequi, vendes en liquidació, venda de saldos, venda a distància, venda ambulants i la regulació de la venda dels productes artesanals dins l'àrea dels mercats ambulants.

El capítol IV regula el Registre General de Comerç de les Illes Balears així com els procediments d'inscripció, modificació i cancel·lació de dades. L'article 20 regula la coordinació amb els ajuntaments, establint l'obligació que, al menys una vegada l'any, comuniquin a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, les llicències d'obertura i funcionament dels establiments d'activitat comercial que hagin concedit.

El capítol V contempla la funció inspectora i el règim sancionador en els articles 22 a 25. La funció inspectora és competència de la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia, si be es poden subscriure convenis de col·laboració amb els consells insulars i els ajuntaments.

III. Finalment, la disposició addicional primera fa referència als nous establiments comercials que no poden disposar en la seva edificació de la dotació mínima d'aparcaments prevista en l'article 17.2.c.3 de la Llei 11/2001.

La disposició addicional segona regula la declaració responsable d'activitat comercial innòcua amb la relació de circumstàncies que s'han d'acreditar.

La disposició addicional tercera sota el títol de zona acústica contaminada, fa referència a la instal·lació de grans establiments comercials a aquestes zones, d'acord amb el mapa de renous no estratègics.

La disposició transitòria primera regula l'adaptació dels actual establiments comercials col·lectius i disposa que en el cas d'un establiment comercial que tingui caràcter col·lectiu, que estigui executat abans de l'entrada en vigor de la

Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears, si es vol instal·lar un establiment individual que superi la superfície útil per a l'exposició i la venda, regulada en l'article 13 de l'actual Llei, caldrà expressament l'atorgament de la llicència autonòmica de gran establiment comercial.

La disposició transitòria segona fa referència al règim de les autoritzacions municipals de venda ambulant vigents concedides amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest decret.

La disposició transitòria tercera fa referència als establiments comercials regulats en la disposició addicional sisena de la Llei 11/2001, és a dir, els de superfície de venda inferior a 700 m² en Mallorca, a 400 en Eivissa i Menorca i a 200 m² en Formentera, per als quals s'obri un termini transitori de 2 anys per instar a l'ajuntament respecte l'exoneració de l'obtenció del permís d'instal·lació i de la llicència d'obertura i funcionament.

La disposició final primera faculta la consellera de Comerç, Indústria i Energia per dictar les disposicions necessàries per desplegar aquest Decret, la segona disposa que aquest decret entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el BOIB.

IV. Finalment, en els annexos, es troben els models de la declaració responsable d'activitat comercial innòcua i la declaració responsable d'exoneració del permís d'instal·lació i de la llicència d'obertura i funcionament.

III. Observacions generals

Primera. La sol·licitud de dictamen al·lega la necessitat de tramitar-lo per via d'urgència però no justifica aquesta necessitat d'acord amb el Decret 67/2010, de 28 de maig, del CES i, de fet, tot el procediment s'ha tramitat amb aplicació dels terminis ordinaris, sense reduir-ne cap fins arribar al dictamen d'aquest Consell. Més encara, si observem les dates dels documents que integren l'expedient, els primers documents (resolució d'inici del procediment, memòria justificativa i informe jurídic previ) són d'octubre de 2010, les al·legacions dels interessats es varen presentar al llarg de la segona

meitat del mes de novembre i no es varen contestar fins el gener de 2011. I l'audiència a les administracions públiques es va tramitar el 30 de desembre de 2010.

Per tant, a la vista de l'expedient es difícil inferir-ne la urgència i, des del CES consideram que no és pertinent en atenció a les característiques del propi Consell i a l'entitat del Projecte de decret que es sotmet a dictamen.

D'una banda, el procediment d'emissió de dictàmens per via d'urgència implica que el dictamen s'ha d'emetre en el termini de 15 dies hàbils, comptadors des de l'entrada de l'expedient en la seu del Consell. Aquest expedient va tenir entrada, com s'ha vist en els antecedents, el 14 de febrer, de manera que si s'apliqués el procediment urgent s'hauria d'emetre el dictamen abans del dia 2 de març.

En relació amb això, s'ha de tenir en compte que el CES és un òrgan col·legiat de consulta i assessorament creat per generar un debat ordenat en el si de la societat civil organitzada sobre les matèries de caire econòmic, social i d'ocupació, i què, per tant, en els procediments d'elaboració dels dictàmens, s'ha de garantir que es genera el necessari debat, la qual cosa no sempre és possible quan s'aplica el procediment abreujat, en especial quan es tracta de projectes de normes que despleguen l'ordenació d'un sector de l'economia balear que aglutina més del vint per cent de les empreses de les Illes amb un percentatge d'activitat dins el sector serveis del 26.93% el 2009.

A la vista d'aquestes consideracions i de la importància de la norma pel sector hem considerat més apropiat aplicar el procediment ordinari segons el qual el CES disposa d'un mes per emetre el dictamen, cosa que permet que els consellers del CES puguin analitzar el projecte de decret i les implicacions que aquest pot tenir per a l'economia i la societat de les Illes Balears.

Segona. Com ja hem avançat, amb les dades de la Memòria del CES 2009, el sector comercial aglutina el 21,16% del total d'empreses. Aquest sector afecta la vida quotidiana dels ciutadans de les Illes Balears així com l'experiència vacacional dels turistes que ens visiten. És un sector amb un percentatge alt d'autocupació des del moment en què el 45,85% de les empreses comercials no tenen cap persona assalariada. Per tant, la regulació d'aquest sector afecta

l'entramat social i el desenvolupament i la configuració dels barris i pot ser, així mateix, un element a tenir en compte en la promoció turística.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa al procediment trobam a faltar alguns dels documents que, segons la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, han de formar part de l'expedient d'elaboració normativa. D'una banda, l'estudi de càrregues administratives, en relació amb l'administració i les persones interessades, el qual ha estat introduït en l'article 42 de la Llei 4/2001, per la recent Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis de mercat interior, amb la finalitat de fomentar la simplificació administrativa i evitar que s'incloguin tràmits o càrregues innecessàries. Certament, aquesta exigència és posterior a l'inici de la tramitació del procediment. No obstant això, i atès que aquesta Llei suposa l'adaptació de la Directiva 2006/123/CE, relativa als serveis en el mercat interior consideram que hagués estat adequat fer una reflexió sobre les càrregues que s'imposen als empresaris del sector.

D'altra banda, manquen l'informe dels serveis jurídics competents, l'informe de Secretaria General sobre la correcció del procediment i la valoració de les al·legacions presentades (article 46) i l'informe sobre l'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona, preceptiu d'acord amb la Llei balear de la dona. Ni consta que s'hagi debatut en el si del Consell Balear de Comerç.

Finalment, de la lectura de l'expedient es desprèn l'existència d'algun esborrany del projecte de decret previ al text tramés per dictamen, sobre el qual s'han fet les al·legacions i els informes que figuren a l'expedient. Aquest esborrany previ s'hauria d'haver tramés amb l'expedient, atès que en forma part.

Segona. Pel que fa al preàmbul, consideram que la referència a tots els recursos d'inconstitucionalitat és més pròpia de la memòria justificativa de la norma que del text en si i que, per tant, es podria suprimir. El preàmbul ha de deixar constància de l'objectiu i finalitat de la norma i dels antecedents normatius, com així fa.

La tercera part d'aquest preàmbul, la qual exposa el contingut de la norma, disposa que està integrada per cinc capítols, quatre disposicions addicionals, dues de transitòries (...). Doncs bé, en la redacció tramesa a aquest Consell, hi ha 3 disposicions addicionals i 3 de transitòries, cosa que s'hauria de corregir en el preàmbul.

Tercera. Passarem, a continuació a efectuar una sèrie d'observacions sobre l'articulat del Projecte de decret.

1. Els apartats primer i tercer de l'article 2 són repetició literal de l'article 3 de la Llei 11/2001, motiu pel qual consideram que es poden suprimir ja que no aporten res al reglament.

2. Consideram, també, que un Projecte de decret nou, que desplega una llei de bell nou, no hauria de tenir articles bis, per tant, recomanam que l'article 2 bis, es transformi en 3 i que els articles successius es numerin de manera correlativa.

3. L'article 9 relatiu a les vendes en liquidació es pot suprimir ja que no regula res, sinó que es limita a recordar quins són els articles de la llei aplicables en aquests casos, cosa que està perfectament clara en la Llei 11/2001 i que és, amés, impròpia d'un text normatiu.

L'article 11, relatiu a la venda a distància segueix el mateix esquema de l'article 9, motiu pel qual consideram que també es pot suprimir sense que el reglament es vegi afectat.

4. L'article 17, relatiu al procediment per a la variació de dades del Registre General de Comerç de les Illes Balears, estableix que la persona titular de l'establiment té l'obligació de comunicar qualsevol variació que es produeixi de les dades inscrites.

L'apartat segon, en canvi, disposa que la comunicació s'ha d'efectuar a petició de la persona interessada, sense especificar ni en aquest precepte ni en els anteriors, relatius també al Registre, qui es considera persona interessada.

Doncs bé, entenem que la persona interessada, més que la que sigui titular de l'establiment, ho és la titular de l'activitat que no tenen per què coincidir. Per això, consideram que s'hauria de modificar i establir que la persona que ha d'efectuar les corresponents comunicacions al Registre ha de ser la titular de l'activitat ja que la titular de l'establiment, quan no coincideixin, no tindrà la informació ni la documentació que es sol·licita.

En cas de modificació de dades per canvi de titular de l'activitat, no queda clar si qui ha de fer la comunicació al Registre és qui deixa l'activitat o qui la inicia. Persona interessada poden ser totes dues, la primera per deixar de figurar com a titular de l'activitat i la segona perquè és qui realment està al capdavant de l'establiment i n'és el responsable. Consideram que això també s'hauria d'aclarir i recomanem que la persona que hagi de fer la comunicació sigui el nou titular, si bé es permeti al que deixa l'activitat comunicar aquest fet en cas que el nou titular no ho faci.

5. Consideram que, en la línia simplificadora i agilitzadora de tràmits, en virtut dels principis de col·laboració i cooperació administrativa el Registre General de Comerç podria obtenir les dades de registres d'altres administracions enlloc d'obligar els ciutadans a presentar instàncies a múltiples registres.

6. Pel que fa a la funció inspectora i tenint en compte els canvis que es produeixen en les funcions administratives per l'aplicació de la Directiva Bolkestein, l'Administració autonòmica ha de derivar els esforços adequats a les tasques inspectores i de comprovació de la veracitat de les dades que es declaren per assegurar-ne un òptim compliment de la legalitat.

7. En la disposició addicional primera, relativa a l'adequació a la realitat fàctica, proposam que s'afegeixi el següent:

El titular de l'activitat ha d'acreditar que la dotació d'aparcaments és d'ús exclusiu per a l'activitat del nou gran establiment comercial.

8. La disposició addicional segona, regula la declaració responsable d'activitat comercial innòcua i, en l'apartat 3 exigeix l'acreditació fefaent d'una sèrie de circumstàncies davant l'ajuntament on es tramita l'expedient. Entre aquestes circumstàncies es troba "la inexistència de qualsevol expedient municipal

d'infracció administrativa a l'establiment comercial objecte de la declaració responsable”.

Des del punt de vista de la simplificació i supressió de càrregues, consideram que el mateix ajuntament és el que hauria de comprovar si l'establiment te cap expedient obert d'infracció administrativa. Consideram que la única manera que te el titular de l'establiment d'acreditar aquest fet és mitjançant un certificat emès pel mateix ajuntament. Per tant, enlloc de generar-li una càrrega més i obligar-li a sol·licitar aquest certificat, aquesta disposició addicional i els annexos relacionats haurien de substituir aquesta obligació d'acreditació per la comprovació pel mateix ajuntament.

9. Finalment, la data i les signatures del president del Govern i de la consellera de Comerç, Indústria i Energia han d'anar després de les disposicions finals i abans dels annexos.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament per al desplegament de la Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears es, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

La secretària general

Àngels Bellinfante Torres

Vist i plau

El president en funcions

Llorenç Huguet Rotger

Govern de les Illes Balears

Resumen de Firmas

Pág. 1/1

Título: dictamen 8/2011

Descripción: Dictàmen pendent de signatura